

Leerling vindt school saai, maar presteert goed

(1) De Oeso¹⁾ maakt elk jaar een vergelijking van verschillende onderwijsstelsels, maar voor het eerst sinds zestien jaar is er nauwkeurig ingezoomd op de eigenaardigheden van het Nederlandse onderwijs. Minister Bussemaker, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, had speciaal gevraagd om het rapport. De blik van een buitenstaander kan ertoe bijdragen het Nederlandse onderwijsstelsel, waar altijd discussie over is, vooruit te helpen.

(2) Zelf snappen ze het eigenlijk ook niet zo goed, erkende de Oeso. Nederlandse leerlingen zijn bijzonder ongemotiveerd en ongedisciplineerd, en toch scoren ze goed in vergelijking met andere leerlingen in Europa. De Nederlandse Onderwijsinspectie wees al eerder op de lage motivatie van scholieren in Nederland. Het is een fenomeen dat slecht wordt begrepen. In andere landen zeggen leerlingen dat ze dol zijn op school, hier vinden ze het allemaal maar saai. En toch behoort het Nederlandse onderwijsstelsel tot de beste van de wereld.

(3) De Oeso is verder verbaasd dat de uitzonderlijk vroege selectie van leerlingen niet zo slecht uitpakt als de onderzoekers verwachtten. Kinderen moeten vroeg kiezen voor een schoolniveau en toch slaagt Nederland erin iedereen mee te krijgen. Kansarme kinderen behalen hier makkelijker een diploma dan elders. Ook immigrantenkinderen zijn hier over het algemeen beter af dan in andere Oeso-landen.

(4) Dat komt doordat Nederland veel aandacht besteedt aan het meekrijgen van kinderen die achterstanden hebben of die moeite hebben met leren. Dat gaat soms wel ten koste van de aandacht voor kinderen die meer aankunnen. Dat brengt met zich mee dat Nederlandse universiteiten het nooit zullen winnen van de topuniversiteiten van deze wereld en dat Chinese kinderen beter kunnen rekenen.

(5) Complimenten of niet, de Oeso legt de vinger wel op een aantal zere plekken: het was bijvoorbeeld geen goed idee om leraren meer invloed te geven op het schooladvies van hun leerlingen en de eindtoets minder belangrijk te maken. De achterliggende gedachte is misschien best sympathiek, maar Nederland zou alle kinderen toch weer moeten onderwerpen aan een landelijke test om te bepalen welk niveau bij ze past.

(6) Die aanbeveling staat lijnrecht tegenover de hervormingen van afgelopen jaar. De eindtoets in het basisonderwijs is juist minder belangrijk dan het oordeel van de leraar. De eerste praktijkervaringen wezen al uit dat die maatregel de ongelijkheid tussen leerlingen vergroot, de Oeso sluit zich nu aan bij die kritiek.

(7) Ook op het niveau van leerkrachten heeft de Oeso wat aan te merken. Dat niveau moet hoger, klinkt het al jaren. Maar zodra de eisen voor aankomende leraren strenger worden, ontstaat er een paar jaar later een docententekort. De afgelopen jaren is al flink ingezet op strengere selectie van aankomende

docenten. Toen de eisen voor de
85 pabo strenger werden, leidde dat
onmiddellijk tot een lagere studenten-
instroom. Dat is nu ook weer niet de
bedoeling.

90 **(8)** Minister Bussemaker en staats-
secretaris Dekker van Onderwijs
zeiden gisteren in een eerste reactie

dat ze met een aantal aanbevelingen
wat moeite hebben. Met name die
over de eindtoets zit ze niet lekker.

95 “Die staat op gespannen voet met de
waarde die wij hechten aan het
professionele oordeel van de
leerkracht.”

*naar: Romana Abels
uit: Trouw, 26 mei 2016*

Romana Abels is parlamentsredacteur.

noot 1 Oeso: Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling, het
samenwerkingsverband van rijke industrielanden

*De teksten die voor dit examen gebruikt zijn, zijn bewerkt om ze geschikt te
maken voor het examen. Dit is gebeurd met respect voor de opvattingen van de
auteur(s). Wie kennis wil nemen van de oorspronkelijke tekst(en), raadplege de
vermelde bronnen.*

*Het College voor Toetsen en Examens is verantwoordelijk voor vorm en inhoud
van dit examen.*